

Sygn. akt I ACz 2073/14

POSTANOWIENIE

Dnia 9 grudnia 2014r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Mariola Głowacka (spr.)

Sędziowie: SA Marek Górecki

SA Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2014r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku **B. K.**

przy uczestnictwie **S. N.**

o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu zagranicznego

na skutek zażalenia wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 11 lutego 2014r. sygn. akt I Co 81/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

/-/M. Górecki /-/ M. Głowacka /-/M. Mazurkiewicz-Talaga

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Poznaniu postanowieniem z dnia 11 lutego 2014r. oddalił wniosek B. K. o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu zagranicznego.

Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu do postanowienia wskazał, że B. K. wniósł o stwierdzenie wykonalności na terenie Rzeczypospolitej Polskiej uchwały P. Sądu Rejonowego we Lwowie z dnia 20 grudnia 2011r. o ściągnięciu od pozwanego S. N. kwoty 2.706 hrywien 60 kopiejek, co stanowi równowartość 260 euro oraz kwoty 610 hrywien 80 kopiejek poniesionych przez powoda kosztów związanych z rozprawą sądową, a także uchwały Sądu Apelacyjnego obwodu (...) z siedzibą we L. z dnia 29 listopada 2012r. w sprawie w której Sąd ten nakazał ściągnąć od pozwanego S. N. na rzecz powoda B. K. kwotę 1.177 hrywien 76 kopiejek, co jest równoważne 113,05 euro oraz kwotę 637 hrywien 25 kopiejek jako zwrot wydatków sądowych. Uczestnik postępowania S. N. w piśmie stanowiącym odpowiedź na wniosek z dnia 30 stycznia 2014r. domagał się oddalenia wniosku.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że kwestie związane z uznawaniem i wykonalnością orzeczeń sądów ukraińskich na terenie Polski reguluje umowa między Rzeczpospolitą Polską a Ukrainą o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych i karnych sporządzona w K. dnia 24 maja 1993r. (Dz. U. z 1994r. Nr 96, poz. 465). Stąd do oceny zasadności wniosku w pierwszej kolejności znajdują zastosowanie postanowienia tej umowy, a dopiero w

braku stosownych regulacji – przepisy kodeksu postępowania cywilnego odnoszące się do uznawania i stwierdzania wykonalności orzeczeń sądów zagranicznych.

Sąd pierwszej instancji podkreślił, że zgodnie z art. 49 ust. 1 pkt 1 w/w umowy na warunkach w niej przewidzianych umawiające się strony uznają i wykonują na swym terytorium orzeczenia sądów w sprawach cywilnych wydane na terytorium drugiej umawiającej się strony. W art. 55 zostały określone warunki jakie muszą być spełnione, ażeby uznanie i stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądowego było możliwe na terytorium drugiej strony. Orzeczenia podlegają zatem uznaniu i wykonaniu na terytorium drugiej strony jeżeli:

1) według prawa tej umawiającej się strony na której terytorium orzeczenie zostało wydane, jest ono prawomocne i wykonalne, a w sprawach dotyczących zobowiązań alimentacyjnych również orzeczenie nieprawomocne, o ile jest wykonalne,

2) sąd, który wydał orzeczenie był właściwy na podstawie niniejszej umowy, a w wypadku braku takiego uregulowania w umowie – na podstawie prawa wewnętrznego tej umawiającej się strony na której terytorium orzeczenie ma być uznane i wykonane,

3) strona nie była pozbawiona możliwości obrony swych praw, a w razie posiadania ograniczonej zdolności procesowej – należytego przedstawicielstwa, a w szczególności strona, która nie uczestniczyła w postępowaniu, otrzymała wezwanie na rozprawę we właściwym czasie i trybie,

4) sprawa między tymi samymi stronami o to samo roszczenie nie została już prawomocnie osądzona przez sąd tej umawiającej się strony na której terytorium orzeczenie ma być uznane i wykonane i jeżeli między tymi samymi stronami nie zostało wcześniej wszczęte postępowanie w tej samej sprawie przed sądem tej umawiającej się strony na której terytorium orzeczenie ma być uznane i wykonane,

5) orzeczenie organu państwa trzeciego między tymi samymi stronami i o to samo roszczenie nie było już uznane lub wykonane na terytorium tej umawiającej się strony, gdzie orzeczenie ma być uznane i wykonane,

6) przy wydaniu orzeczenia zastosowano prawo właściwe na podstawie niniejszej umowy, a w wypadku braku takiego uregulowania w umowie – na podstawie prawa wewnętrznego tej umawiającej się strony, na której terytorium orzeczenie ma być uznane i wykonane.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że z załączonych do wniosku orzeczeń sądów ukraińskich wynika, że wnioskodawca wywodził swoje roszczenie pieniężne z faktu niewykonania przez uczestnika S. N. umowy w zakresie pośrednictwa w nabyciu towaru. Uczestnik postępowania nie brał czynnego udziału w postępowaniu przed sądem ukraińskim, ale w odpowiedzi na wniosek przyznał, że strony związały się umową pośrednictwa na podstawie której uczestnik postępowania miał wyszukać na terenie Polski lub Niemiec samochód osobowy dla wnioskodawcy. Z tego tytułu wnioskodawca przełał na rzecz uczestnika postępowania kwotę 250 euro. Pomiędzy dłużnikiem i wierzycielem nie ma sporu co do tego, że byli związani umownym stosunkiem zobowiązaniowym.

Sąd pierwszej instancji podkreślił, że zgodnie z art. 33 ust. 2 w/w umowy w sprawach o zobowiązania ze stosunków umownych właściwy jest sąd tej umawiającej się strony na której terytorium ma miejsce zamieszkania lub siedzibę pozwany. Właściwy jest również sąd tej umawiającej się strony na której terytorium ma miejsce zamieszkania lub siedzibę powód, jeżeli na tym terytorium znajduje się przedmiot sporu albo majątek pozwanego. Sąd wskazał, że w niniejszej sprawie zobowiązanie po stronie uczestnika powstało w związku z niewykonaniem umowy. Przed sądem ukraińskim pozwanym był obywatel Polski, mający miejsce zamieszkania i majątek na terenie Polski. Zdaniem Sądu brak jest podstaw do przyjęcia, że przedmiot sporu znajduje się na terenie Ukrainy. W konsekwencji Sąd uznał, że sądem właściwym dla rozpoznania sprawy z powództwa B. K. przeciwko S. N. był sąd polski zgodnie z dyspozycją art. 33 ust. 2 przedmiotowej umowy. Stąd wniosek o stwierdzenie wykonalności orzeczeń sądów ukraińskich nie mógł zostać uwzględniony, gdyż orzeczenia te zostały wydane w sprawie w której sądy ukraińskie nie były właściwe na

podstawie przepisów w/w umowy dwustronnej. Sąd na podstawie przywołanych wyżej przepisów oraz art. 1151 k.p.c. i art. 1151¹ k.p.c. wniosek oddalił.

Postanowienie Sądu Okręgowego zostało zaskarżone w całości zażaleniem przez wnioskodawcę, który wniósł o jego zmianę poprzez uwzględnienie wniosku o stwierdzenie wykonalności.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie wnioskodawcy nie zasługiwało na uwzględnienie.

Skarżący w zażaleniu nie kwestionuje, że podstawą jego żądania uwzględnionego przez sądy ukraińskie było niewykonanie przez obywatela polskiego umowy. W konsekwencji uznać należy, że wnioskodawca nie podważył skutecznie ustalenia dokonanego przez Sąd Okręgowy, że w rozstrzyganej sprawie znajdują zastosowanie art. 33 ust. 2 umowy między Rzeczpospolitą Polską a Ukrainą o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych i karnych sporządzonej w K. dnia 24 maja 1993r. (Dz. U. z 1994r. Nr 96, poz. 465) zgodnie z którym to przepisem w sprawach o zobowiązania ze stosunków umownych właściwy jest sąd tej umawiającej się strony, na której terytorium ma miejsce zamieszkania lub siedzibę pozwany. Na terytorium Ukrainy nie znajduje się jednocześnie przedmiot sporu albo majątek pozwanego, który jest obywatelem polskim mającym miejsce zamieszkania w Polsce. Zgodnie z art. 52 ust. 2 w/w umowy dwustronnej w postępowaniu o uznanie orzeczenia Sąd ogranicza się do zbadania czy zostały spełnione warunki przewidziane w art. 50 i art. 51 tej umowy.

Art. 50 pkt 2 cyt. umowy, a nie art. 55 pkt 2 umowy jak to błędnie wskazał Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu do postanowienia, stanowi, że orzeczenia w sprawach cywilnych podlegają uznaniu na terytorium drugiej umawiającej się strony jeżeli sąd, który wydał orzeczenie był właściwy na podstawie niniejszej umowy. W przedmiotowej sprawie sąd ukraiński nie był właściwy do rozstrzygnięcia sprawy ze względu na okoliczność, że pozwany będący obywatelem polskim S. N. ma miejsce zamieszkania w Polsce, a przedmiot sporu czy majątek pozwanego nie znajduje się na terytorium Ukrainy. W konsekwencji, wbrew wywodom przedstawionym w zażaleniu, w rozstrzyganej sprawie nie miał zastosowania art. 20 czy art. 33 ust. 3 umowy dwustronnej z dnia 24 maja 1993r. zważywszy, że skarżący nie przedstawił umowy w której zmieniono właściwość określoną w art. 33 ust. 2 cyt. umowy dwustronnej.

Ustalenia poczynione przez Sąd pierwszej instancji, jako znajdujące uzasadnienie w materiale zgromadzonym w aktach sprawy, Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne. Wnioski z nich płynące aprobeje z tym zastrzeżeniem, że art. 50 w/w umowy dwustronnej określa podstawy uznania i wykonania, a nie art. 55 tej umowy wskazany przez Sąd pierwszej instancji. Biorąc powyższe pod rozwagę zażalenie wnioskodawcy, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., oddalono.

/-/M. Górecki /-/ M. Głowacka /-/ M. Mazurkiewicz-Talaga